

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 154

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY MORNING, JULY 5, 1939

LETO XLII. — VOL. XLII.

V WASHINGTONU SE ŽOGAJO Z PREDLOGI

Washington, D. C. — Kongres Zed. držav hiti, da bi končal najvažnejše stvari do srede julija in potem odšel na počitnice, da se bo dežela (in kongres) oddahnila. Toda tudi v zadnjem trenutku zasedanja je kongres pazno na delu, da kolikor mogoče prikradja moč administracije oziroma predsednika Roosevelta. Senat je ubil nadaljevanje Rooseveltove moči, da bi Roosevelt zmagal v tej točki.

Predsednik je z protestom podpisal postavbo glede \$1,755,600,000 za WPA dela, kakor je kongres določil. Predsednik se je izrazil, da ta vsota ne bo zadostovala za nadaljevanje WPA, kjer bo skušalo dobiti delo kakih 8,000,000 ljudi. Nova postava med drugim določuje, da osebe, ki so bile pri WPA neprestano 18 mesecev, morajo vzeti prostovoljne in neplačane počitnice za 30 dni.

Kongresna zbornica je poslala na senat tudi sprejeto predlogo glede nevtralitete postavbe, ki je nanovo predelana in ki vsebuje bolj ostre točke, kakor je pa to po volji administracije. Ne ve se še, če bo senat to predlogo sprejel ali zavrgel. Vsekakor pa je Rooseveltova administracija doživela v poslanski zbornici občuten poraz, čeprav z malo večino, 200 glasov proti 189.

John Stepih umrl

V ponedeljek popoldne je po 8 letni bolezni preminil na svojem domu John Stepih, star 59 let, stanujoč na 730 E. 232nd St., Euclid, O. Tukaj zapuša soprogo Mary in sedem otrok: Frances omož. Novak, John ml., Anna omož. Kulvin, Rose omož. Rojc, Mary, Josephine in Frank, dalje brata Louisa in po pol brata Antona Sinti ter več sorodnikov. Doma je bil iz fare sv. Križa, vas Gradec na Dolenjskem, kjer zapuša več sorodnikov. Tukaj je bival 34 let ter je bil član društva Slovenski dom št. 6 SDZ in društva Cvetoči Nobel št. 450 SNPJ. Pogreb se vrši v četrtek zjutraj ob 8:15 iz hiše žalosti in ob devetih v cerkev sv. Kristine ter na Calvary pokopališče pod oskrbo Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda. Bodi mu ohranjen blag spomin, preostali pa naše sožalje.

Mr. Zalar v Clevelandu

V soboto se je mudil v Clevelandu Mr. Joseph Zalar, gl. tajnik KSKJ. Spremljal ga je njen nabudni sinko Richard. Opoldne se je podal Mr. Zalar v Pittsburgh po uradnih opravkih. V imenu KSKJ je položil Mr. Zalar krasen venec h krsti Louis J. Pirca in v svojem in svoje družine imenu pa je dal lepo vsoto za maše. Prav lepa hvala Mr. Zalarju za njegovo pozornost!

Listnica uredništva

A. H. — Pišite na Department of Agriculture, Washington, D. C., kjer boste dobili vse zahtevane podatke. — F. U. — Kongresman 20. okraja v Clevelandu je Martin L. Sweeney, kongresman 21. okraja je Robert Crosser, kongresman 22. okraja pa Chester Bolton. Zapomnite si samo ime onega kongresmana, v katerega okraju stanujete. — A. G. — Vaša zadeva je prestara in je sodnija ne bo več upoštevala.

Koncem meseca se prične vojni ples v Evropi

Nemški diktator Hitler ima vse načrte pripravljene, da se polasti prostega mesta Gdanjsk. — Hitler upa, da jo bo izpeljal brez prelivanja krvi.

Paris, Francija. — Adolf Hitler, evropski vojni bog, ima vse načrte pripravljene, da zasede pristo mesto Gdanjsk. Z okupacijo tega mesta, misli Hitler, bo rešeno tudi poljsko vprašanje. Hitler ima v načrtu, da ostane Nemčija na defenzivi, in ako napade prva Poljska, bodo Nemci imeli izgovor, da se morajo braniti.

Kakor Hitler računa, se Anglija in Francija ne bosta vtikali v zadeve na vzhodni fronti in tako bo imel Hitler tam proste roke. Nemčija ima zdaj na zapadni fronti, to je proti Franciji, en milijon mož broječo armado, ki ne bo napadala, ampak bo samo branila mejo v slučaju napada od strani Francije. Kadar bo pa Hitler enkrat opravil s Poljsko, bo ponudil mir Franciji in Angliji. Če se bosta kaj upirali, bo Hitler marširal v Francijo, najbrže preko Švice.

Kakor se sodi, se bo dvignil zastor evropske žaloigre enkrat po 20. juliju. Nemčija ima že zdaj

pol milijona mož na poljski meji. V mestu Gdanjsk je pa že kakih 45,000 nemških vojakov, ki so prišli tje na skrivaj in so vsi dobro oboroženi. Ti vojaki imajo nalogo, da branijo mesto, kadar bo mestna vlada javno naznanila, da se mesto pridruži Nemčiji in v katerem slučaju se pričakuje, da bo poljska armada napadla mesto. Posadka se bo branila in na pomoč ji bo prišel Hitler z izgovorom, da hoče braniti pravice mesta, ki se je izreklo za pridružitvev Nemčiji.

Če bo Poljska napadla nemško posadko v Gdanjsku, bosta Anglija in Francija takoj prišli na pomoč. Hitler bo ustavil prodiranje Francozov in Angležev na zapadni fronti in z glavno silo napadel Poljsko. Takrat se bo začel pa splošen vojni ples, seve, ako ne pride kaj drugega vmes in ako Francija in Anglija ne bosta držali lepo roke roke križem, kot sta jih pri okupaciji Čehoslovaške.

Oči vsega sveta so danes obrnjene na Gdanjsk, kjer se zna zapalili svetovna morija. Hitler drži prižgano plamenico nad smodnikom

Berlin, Nemčija. — Prosto mesto Gdanjsk, ki je bilo pred svetovno vojno nemška lastnina, je potegnulo danes oči vsega sveta nase. Če bo zapaljena nova svetovna vojna, groznejša od zadnje, bo zapaljena tukaj. Hitler je pa oni človek, ki drži prižgano plamenico nad sodom smodnika. Nihče ne ve, kdaj bo Hitler začel in če bo začel. Hitler čaka samo ugodnega trenutka. Oprezuje in gleda na vse strani, da vidi, kdaj bo napočil pravi čas. Tudi Hitler se boji vojne, zato pa čaka prilike, da zasede Gdanjsk, kakor je zasedel Avstrijo in Češko, brez enega samega strela.

Hitler še vedno misli, da Anglija in Francija ne bosta branili Nemčiji zasedati Gdanjsk, četudi bi Poljska zagrabila za orožje in skušala braniti to mesto. Kot vselej, bo tudi tukaj Hitler udaril nepričakovano in predno se bodo druge države zbudile, bo on že v posesti plena. Potem bodo pa drugi skomignili z rameni in pustili zadevo v miru. Tako se je zgodilo pri Avstriji in tako pri Češki. Hitler računa na to, da si Anglija, enako tudi Francija ne upata v vojno.

Hitler računa na slabost Nemčije in Francije glede gdanjskega vprašanja, ker se tako nervozno obnašati in cincati, pošiljati grožnje in žugati, pa to je tudi vse.

Hitler je zavzel v zadevi Gdanjska čisto drugačno strategijo kot jo je pri zavzetju Avstrije in Češke. Zdaj bo čakal, da se mesto Gdanjsk samo izreče, da želi pod Nemčijo in Hitler bo potem rekel, da pač ne more drugače, kot da ugodno želji tega mesta.

Taft se vzpenja

Te dni enkrat bo ohijski republikanski senator Robert Taft dal svojim pristašem znamenje, da začnejo z organizacijo, katere namen bo pridobiti ohijske predsedniške delegate, da delujejo za njega, da dobi Taft predsedniško nominacijo republikanske stranke v prihodnjem letu. Danes sicer Taft še ni pripravljen, da bi priglasil svojo kandidaturo, toda se pričakuje, da bo to gotovo storil. S tem se bo pa seveda silno zameril gubernernu države Ohio Brickerju, ki tudi namerala postati predsedniški kandidat republikanske stranke.

V bolnišnico

John Komin, 6710 St. Clair Ave., je bil v soboto odpeljan v Charity bolnišnico. Nahaja se v sobi št. 15. Prijatelji ga lahko obiščejo.

Miren 4. julij

Stroge policijske odredbe so vzrok, da je vedno manj nesreč na 4. julija. Letos ni bilo nobenega smrtnega slučaja radi pokalnic. Ranjenih pa je bilo osem oseb, kar je jako malo.

K molitvi

Članstvo društva Najsv. Imena fare sv. Kristine je prošeno, da se zbere nočjo ob osmih na domu umrlega sobrata John Stepih, 730 E. 232nd St. k molitvi. Jutri pa, kdor le more, naj se udeleži pogrebne sv. maše ob devetih. — Tajnik.

Vihar na jezeru

Sinoči je nastalo nad Clevelandom neurje, ki je pokvarilo praznovanje 4. julija v raznih parkih in mestnem stadionu. Razburkana voda v Erie jezeru bi bila skoro zahtevala več žrtve. Najmanj 18 oseb so rešili iz valov, ker so se ljudem prevrtili čolni.

Poulična železnica

Družba poulične železnice v Clevelandu naznanja, da bo skrajšala svoj promet na dvanajstih progah. Sledeče proge bodo prizadete: Euclid, Madison, Clifton, Woodland, Fulton, Union, St. Clair, Rocky River-Warren Rd. bus, Fairfield bus, W. 14th Brainard bus.

Hitra vožnja—varna vožnja

San Francisco, Cal. — Varnostni koncil tukaj priporoča, naj ljudje jedo dosti špinače, sir in jetra, naj vozijo hitro in dolgo bodo živeli. Pravijo, da oni voznik, ki hitro vozi, je varen voznik. Največ nezdov z avtomobili pa da je pripisati fizični nezmožnosti. To pa izboljša špinača, sir in jetra. (Policija najbrže ne bo upoštevala tega prijaznega nasveta in bo še naprej lovila hitre voznike.)

Vrzel med Rooseveltom in kongresom vedno bolj zija

Washington, D. C. — Od leta 1932, ko je bil izvoljen predsednik Roosevelt, še ni bila tako široka vrzel med kongresom in Rooseveltom, kot je danes. Kongres se vidno odtujaše Rooseveltu, čeprav imajo demokratje v obeh zbornicah, v senatu in poslanski zbornici, večino. Demokrati voditelji v obeh zbornicah, ki zastopajo želje predsednika, so obupani in ne vedo, kaj bi storili, da bi pomirili razburjene demokratke in jih zopet pridobili za Roosevelta.

Zadnji porazi predsednika v kongresu, tako glede nevtralitete postavbe, kot devaluacija dolarja, jasno kaže, da se kongres ne strinja z predsednikom glede vmešavanja Zed. držav v evropske razmere. Vedno bolj se jasno kaže, da je ameriški narod trdno odločen, da ostane tostran Atlantika v slučaju, če v Evropi vplamti vojni požar. Roosevelt je pokazal, da bi rad dal pomoč Angliji in Franciji v slučaju vojne, češar pa ameriški narod nikakor ne bo dovolil, kot jasno kaže obnašanje kongresa, ki je zastopnik naroda.

Republikanci v mestu

Ta teden ima Cleveland veliko čast imeti v svoji sredi prominentne republikance. Včeraj se je mudil tukaj senator Robert A. Taft, v četrtek pride v mesto sam Herbert Hoover, bivši predsednik Zed. držav, in v soboto si bo ogledal mesto governor John W. Bricker. Morda pridejo na ogled, kaj se ve.

Deseta obletnica

Danes zjutraj ob osmih se je brala sv. maša v cerkvi Marije Vnebovzete za pok. Antonom Slovenec v spomin 10. obletnice njegove smrti.

Prestavljena seja

Danes zvečer se vrši v navadnih prostorih seja podružnice št. 14 SZZ. Seja se ni vršila včeraj radi praznika. Torej pridite danes vse članice na sejo.

Važno naznanilo

Članice društva St. Clair Grove št. 98 se opozarja, da se vrši redna mesečna seja v ponedeljek 10. julija v navadnih prostorih. Seja je bila prestavljena od 4. julija, ko je bil praznik.

Razprodaja v zadrugi

Od danes pa do sobote se vrši v vseh prodajalnah Slovenske zadruge velika razprodaja na vsem blagu. Cene bodo izdatno znižane, kar lahko vidite iz oglasa. Gospodinj, poslužite se lepe prilike!

ZADNJA POT LOJZETA PIRCA

Naš nepozabni urednik Lojze Pirca je ležal na mrtvaškem odru, obdan od krasnih šopkov cvetlic, katere so položili na krsto njegovi prijatelji. Zgledalo je, kot da leži na cvetoči livadi tam v zeleni naravi, katero je pokojnik tako ljubil.

Narod ga je hodil kropit od vseh krajev, tako iz mesta, kot iz bližnjih krajev, Madisona, Geneve, Loraina. Težko je bilo vsakega pri sru, ko je zadnjič zrl na umrlega, ki je bil še pred par dnevi poln življenja, sedaj pa je ležal v krsti nem in tih. Dekleta častne straže SDZ so dala ranjkemu častno stražo v svojih slikovitih uniformah.

V nedeljo so mu ob krsti zapele ginjive in tako lepe žalostinke pevsko društva Ilirija, Zvon in mladinski zbor Slavčki.

Za ponedeljek je bil napovedan pogreb od desetih v cerkev sv. Vida. Ze dosti pred napovedanim časom se je zbrala pred Grdinovim pogrebim zavodom in ob cestah, kjer se je vršil žalni sprevod, velika množica naroda.

Končno je prišla ura, ko so dvignili krsto, da ponese ranjkega k njegovemu zadnjemu počitku. Msgr. Ponikvar je prišel, da opravi pogrebne obrede, nakar so dvignili krsto uslužbenci "Ameriške Domovine," katerim je bil pokojni dober kot skrben oče. Častna straža SDZ, z načelnico Mrs. Albino Novak, je spremljala krsto do voza, nakar se je razvil sprevod po 62. cesti, čez St. Clair Ave., Norwood, Glass in v cerkev sv. Vida.

Bil je veličasten sprevod. Stevilni prijatelji ranjkega so stopili v vrsto. Videli smo bivšega zveznega senatorja Robert J. Bulkleya, kongresnika Martin L. Sweeneyja in njegovega tajnika James B. Hurleya, clevelandškega župana Harolda Burtona, našega pesnika Ivana Zormanca, sodnika: Frank J. Lausche, Frank Merrick, Louis Petrash, Bradley Hull, okrajnega inženirja John O. McWilliamsa, šerifa Martin L. O'Donnella, Hermana Steina, podkonzula Michaela Cerrezina, profesorja Braidecha, Miss Eleanor Prech od Cleveland Press, Franka Svoboda od češkega lista Američan, Joseph Ponikvar, gl. predsednik SDZ in osem gl. odbornikov, Ivan Zupan, urednik "Glasila KSKJ," urednika Franka Turka in Rudy Lokar od "Glasa SDZ," councilmana Johna M. Novaka, Mrs. Josephine Eisenhardt iz Loraina, mnogo naših slovenskih profesoristov, trgovcev, društvenikov in drugih. Mnogo njegovih zvestih prijateljev-farmarjev iz Madisona in Geneve je prihitelo k pogrebu. Hudo jim je bilo, saj je imel Mr. Pirca že vse urejeno, da gre na počitnice v par tednih na priljubljene farme, kakor je hodil vsako leto. Zdaj je odšel pa na večno zelene farme.

Obširna cerkev sv. Vida je bila

la natlačeno polna naroda. Peto pogrebno mašo je imel msgr. B. J. Ponikvar, asistiral sta mu Rev. Julij Slapšak od sv. Lovrenca in Rev. Baraga od Marije Vnebovzete. K pogrebni sv. maši so prišli tudi sledeči naši g. duhovniki: kanonik Oman od sv. Lovrenca, Rev. Bombach od sv. Kristine, Rev. Virant iz Madisona, O. Rev. Baznik od sv. Lovrenca, Rev. Andrew od sv. Vida, Rev. Česlesnik od Marije Vnebovzete.

Po maši so zasedli pogrebci avtomobile, ki jih je bilo nad 70. Policisti na motornih kolesih so spremljali pogrebni sprevod in ustavili ves drug promet na prečnih ulicah, da je ostal sprevod sklenjen v vrsti.

Sprevod je zavil v Rockefeller park, mimo Jugoslovanskega kulturnega vrta, za katerega je ranjki toliko delal in žrtvoval. Zdelo se je, da je smrečje in grmičje v vrtu žalostno povsilo glavo, ko se je peljal mimo žalni sprevod onega, ki je, lahko rečemo, pripomogel z besedo in dejanji, da se je vrt uredničil.

Sprevod je dospel na pokopališče Calvary. Narod se je vsul okrog groba. Pogrebci so prinesli krsto in jo postavili ob odprtem grobu. Msgr. Ponikvar je opravil zadnje pogrebne obrede in naglas molil za dušo ranjkega, narod je pa molil za njim.

V zadnje slovo so mu spregovorili lepe besede ob bratskih društev, h katerim je pokojni spadal in sicer Frank Virant od društva Ribnica št. 12 SDZ, Blaž Hace od društva sv. Janeza Krst. št. 37 JSKJ, Math Kern od društva Kranj.

Mrs. Albina Novak, urednica Zarje in načelnica Častne straže SDZ je vsa v solzah zaklicala: "Ni bil sicer vojak, toda bil je velik prijatelj svojega naroda!"

Nakar je trobentač zatrobil "k počitku." Nobeno oko ni bilo suho. . .

Prišel je najboljši krut trenutek. . . Krsto so spustili v grob. . . Sorodniki in prijatelji so klonjeli glav in s tresočimi rokami vzeli iz šopkov rož posamezne cvetlice in jih vrgli na krsto. . . Končano. . .

Zbogom, dragi Lojze! Spočij se pod zeleno rušo ob strani ljubljene žene. Dolgo dolgo nam boš v spominu. Tvoje delo za narod ti bo v trajen spomenik v tej naši novi domovini, katero si tako ljubil, kot si iskreno ljubil svojo staro domovino, novoustvarjeno Jugoslavijo.

Smrtna kosa

Danes zjutraj je preminil na svojem domu, 1200 Norwood Rd., John Sterniša, star 65 let. Bil je član društva sv. Janeza Krst. št. 37 JSKJ. Pogreb se bo vršil iz Frank Zakrajškovega pogrebnega zavoda. Čas pogreba in drugo priobčimo jutri.

OČE PRODANEGA OTROKA BI MORAL BITI TEPEN

Cleveland, O. — Pred sodnikom Stacelom se je obravnavala zadeva radi prodanega novorojenčka. Kot znano, je Mrs. Isabelle Farrel, 1204 St. Clair Ave. in mati štirih otrok privolila, da zdravnik dr. Tippie, iz Medine, O. proda njenega novorojenega otroka, ki je bil rojen izven zakona, neki družini v Pittsburghu. Vsa umazana zadeva je prišla na dan in krivci so prišli pred sodnika. Dr. Tippie je bil obsojen na \$100 globe. Otrokova mati na \$200 kazni in tri mesece ječe. Enako oče otroka, Don Harmon, Zakonski mož Mrs. Farrel se nahaja v ječi v Columbusu. Ko je sodnik Stacel izrekel obsodbo je pripomnil, da bi moral biti otrokov oče javno pretepen na public square za svoj greh.

Burton zahteva od predmestij kriti stroške

Cleveland, O. — Clevelandski župan Burton je povabil za jutri seji župane predmestij, ki se poslužujejo clevelandске naprave za uničevanje odpadkov. K vzdrževanju te naprave morajo clevelandski hišni posestniki plačevati 40 odstotkov njih vodnega računa, kar je gotovo silno breme za Clevelandčane. Predmestja pa se poslužujejo te naprave, ne da bi za to kaj plačevali. Kako je to mogoče, je nerazumljivo in je gotovo zanikernost mestne administracije temu kriva. Zdaj so se vendar enkrat zbudili in bo župan skušal dobiti od predmestij delež k stroškom te sanitarne naprave.

Saj ni več kot prav, da tudi predmestja plačujejo za rabo te naprave. Kako se more vendar zahtevati od Clevelandčanov, da bodo plačevali težke tisočake za druge. Če bi bila sedanja clevelandska mestna administracija na mestu, bi bila naložila del stroškov na predmestja že takrat, ko je tako težko obdavčila svoje lastne prebivalce.

Velik škandal v Louisiani

Baton Rouge, La. — Dr. James Monroe Smith, bivši predsednik Louisiana State univerze, je izginil iz mesta par ur prej, predno je prišla policija, da ga zapre. Obdolžen je, da je poneveril univerzi okrog enega milijona dolarjev. Prav za prav se niti še ne ve, do, koliko je vzel. Denar je izgrabil na borzi, kjer je neprevidno igral.

Kljub temu, da je imel Smith \$15,000 plače na leto, s katero bi vsaj "skromno" preživel svojo družino, pa je posegel še po šolskem denarju. Prizadeti so tudi bankirji, ki so posodili Smithu kakega pol milijončaka dolarjev.

Smith je pobežnil v Kanado. Sprva so mislili, da se skriva v močvirju blizu tega mesta, kjer se težko dobi ubežnika. Zdaj pa je policija dobila poročilo, da so videli Smithovo avto v Montrealu, Kanada. Z njim je njegova žena.

Velika porota je Smitha in njegovo ženo spoznala krivim poverbe in hčer ter zeta pa zato, ker sta jima pomagala pri begu.

Denar za pokojnino

Kot smo že poročali je železniška unija plačala devetim clevelandskim policistom lepe denarje tekom konvencije, ki se je vršila skoro osem tednov v mestu. Policijski načelnik je sedaj odredil, da morajo dotični policisti izročiti sprejeti denar v blagajno policijskega pokojninskega fonda. Obenem se poroča, da se proti prizadetim policistom ne bo nastopilo.

Močno žganje

Policist Clarence Smith je dobil pri Elve Vernon, 6205 Quiney Ave. posodo žganja. Ko je hotel policist žganje odnesti, jo je Vernon razbil in žganje se je razlilo po obleki policista. Ruvala sta se blizu peči in žganje se je vnelo. Policist je na posledicah opeklin umrl. Vernon je dobil od 1 do 20 let ječe.

Kitajski škof

Včeraj je obiskal župana Burtona v mestni hiši kitajski katoliški škof Most Rev. Ju Pin, ki ima svojo škofijo v Nankingu, Kitajska. Ob tej priliki je župan Burton podaril zlat ključ mesta Clevelanda kitajskemu škofu.

* Bolgarska je poklicala v začasno službovanje kakih 40,000 rezervistov.

"AMERIŠKA DOMOVINA"**AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER**1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays**NAROČNINA:**Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.**SUBSCRIPTION RATES:**U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months Cleveland, by mail, \$4.50 for 6 months
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

88

No. 154, Wed., July 5, 1939

Kaj pomeni demokracija?

Sledeči članek je originalno napisal v angleščini Henry A. Wallace, ki je vladni tajnik za poljedelstvo. Članku je dal naslov: "Kaj pomenja za mene demokracija?" Ker je članek jako zanimiv, ga prinašamo na tem mestu:

"Kot ameriški državljan jaz verujem v demokracijo. Ona je naš način življenja. Mi mislimo, da je ista najboljši način življenja. Za več kot 300 let je demokracija pomenjala Amerikancem pravico vladanja, da se v resnici udeležujejo vladanja. Demokracija pomenja tudi versko svobodo. Demokracija pomenja neodvisnost od svojeglavnosti trinoga ali diktatorja.

"Prvi naseljenci ameriških kolonij so prihajali iz raznih dežel Evrope. Govorili so razne jezike in njihovi običaji so bili silno različni. Toda vsi skupaj so imeli eno prepričanje, da mora biti človek svoboden v vseh ozirih in eden enak drugemu.

To prepričanje je bilo vpisano v Izjavo neodvisnosti v letu 1776, nakar je bilo zapečateno s krvjo tekom revolucije. Isti prepričanje je bilo vpisano tudi v ustavo Zedinjenih držav in v razne dostavke k ustavi. Isto prepričanje je bilo ponovno zapečateno s krvjo v civilni vojni, ki se je vršila med južnimi in severnimi državami in vpisano je bilo v vse amendmente, ki so sledili tej vojni.

In vseskozi je bil duh ameriške demokracije duh prvih in energičnih pionirjev. Ti pionirji so se zanašali na same sebe. Niso jih ustraševale ogromne težkoče, s katerimi so se morali boriti v novi deželi. Tudi danes še vedno pomenja demokracija, da se zanašate sami na sebe. Ti pionirji so čutili, da so eden drugemu cnaki. Vsak človek je čutil, da velja toliko kot drugi in da drugi velja toliko kot on. In tako se mora demokracija tudi danes naslanjati na enakost, ako hočemo imeti v resnici pravo demokracijo.

Prvotni pionirji so verovali v svečanost poedinca. Verovali so, da država obstoji za človeka, ne pa človek za državo. Tudi danes mora imeti demokracija vedno pred očmi interese poedinca. Nadalje so imeli pionirji čut vzajemnosti. Radi so pomagali bližnjemu, uvaževali njegovo stališče in temu priznavašili. Sleherni človek je znal, da so njegovi interesi vezani z onimi sosedov in da so interesi sosedov vezani z njegovimi. To tudi danes velja za demokracijo.

Toda časi danes niso tisti kot so bili, ko je bilo naseljevanje v Ameriko tako številno. Mi živimo danes v dobi strojev, ko se dozdeva, da je poedinec malodane zgubil svojo osebnost. Vprašanje je: More li demokracija živeti v taki dobi? More li živeti v preobljudenem, kompliciranem svetu, ko se je naseljevanje končalo. Nekateri ljudje preko morja trdijo, da je demokracija obnošena, da ni primerna za dobo strojev. Jaz se z njimi ne strinjam.

Jaz verujem, da je demokracija danes bolj potrebna kot je bila kdaj prej. Toda če jo hočemo ohraniti, se moramo naslanjati na vrline pionirjev in tudi na moderne vrline. V teh modernih časih se mora demokracija naslanjati na odgovornost poedincev — ko vsakdo izvršuje svoje pravice in dolžnosti državljana, pazno zasleduje javne zadeve in vestno glasuje ob vsaki volitvi, četudi morda misli, da en glas več ali manj izmed 130 milijonov ljudi nič ne šteje.

V teh modernih časih se mora demokracija naslanjati na družabno odgovornost, prav vlada gre tako daleč kolikor more, da zajamči poedincu pravico do dela in služba za preživljanje. V teh modernih časih se mora demokracija naslanjati na prostovoljno samo-disciplino, tako da se državljani zavdajo, da svoboda ne pomenja samopašnosti in da živeti v preobljudenem svetu pomenja, da morajo vsi nekaj žrtvovati, da vsi lahko uspevajo.

Kot Amerikanci se moramo vsi spominjati, da demokracija ni nič močnejša kot so njeni ljudje. Ako oni izgubijo svoje zanimanje, demokracija utone. Tudi v Ameriki delajmo, da vzdržimo to dragoceno dedščino demokracije. Vsak izmed nas naj stori svoj del.

Kaj pravite?

Od vseh krajev se sliši poročila, da so tega ali onega javnega uradnika zašili radi poverbe javnega denarja. Pri tem pa ne gre za par nikljev, ampak v vsakem slučaju za težke tisočake. In ko bi bili ti javni uradniki slabo plačani pri vsem tem! Vsi ti so bili v privatnem življenju največji poštenjaki, ko pa pridejo do korita, hočejo pa požlampati vse.

Ko so izročili javnemu prometu Wildwood park v Clevelandu, za katerega uresnično ima gotovo največ zaslug naš councilman Anton Vehovec, so bili na odru mestni faktorji z županom na čelu. Videli smo sliko v ameriškem listu topogledno. Slika je bila posneta v trenutku, ko so peli ameriško himno. Na naše veliko začudenje pa nismo videli na sliki našega Toneta Vehovca. Kaj morda ata župan mislijo, da Tone ne zna peti, da ga niso povabili na oder?

Robert Finch iz Pittsfield, Mass. je prepotoval 12,000 milj, to je na Honolulu in nazaj, ko je iskal delo. Ko je zastoj iskal dela, je prišel zopet domov in dobil delo 50 korakov od svojega stanovanja, na neki gasolinski postaji.

BESEDA IZ NARODA**Poletni čas na Hubbard Rd. v Madisonu, O.**

Piše Frank Leskovic

Pa so prišli tisti poletni dnevi, o katerih smo tako premišljevali v zimskem času ter jih tako željno pričakovali! Sicer je res, da imamo sedaj več dela, zlasti pri nas in v naši okolici, kjer so sosedje tako natančni! Vsak hoče lepše imeti okoli hiše in se postaviti, da "poseka" svojega sosedu, pa kdo se zmeni za to! Samo da je delo. Tako pridnih in skrbnih ljudi se malokje dobi kot ravno pri nas. Tu v naši vasi imajo vsi od kraja traktorje, dasi ni nobene posebno velike farne tu, toda je res priporočljiva ideja imeti traktor. Na njivo se gre z njim, obdela se zemlja in se zopet pripelje domov. Traktor ti vse naredi — kosi travo, spravlja seno, gnoj premetuje in enaka farmerska dela.

Dostikrat sem že premišljeval koliko dela sem si prihranil. Namesto, da bi konje imel in jih krmil, pa traktor vse delo naredi. (Ampak, Frank, tudi traktor potrebuje hrano! Kaj pa gasolin in olje? Op. ured.) Pravzaprav gnoj škoduje na njivi. Ko se podorje, zgleda zemlja kot bi jo dal na rešeto in vsajeno blago nima korenine kam raztegniti, in v slučaju dežja pa gnoj še brani mokroti, da ne pride do prave zemlje. Tako vsajeno seme torej ne dobi prave mokrote, da bi bolj uspevalo. Mora že tako biti prav, kajti pri nas gnojimo, sosed John pa nič, pa ima hudnik tak krompir, kot so bile včasih na trgu najbolj debele oranže, pri nas je pa krompir got — grah.

In koliko težkega dela si človek prihrani, ko ni treba gnojja premetavati! In letina letos radi prejšnje suše ni nič kaj prida, toda zadnje čase je namakal dež kot za stavo in upanje imamo, da bomo pridelali vse, kar bo potrebno. Grozdje jako lepo kaže, tako da bo letos mnogo boljše kot druga leta in se bo stiskalo, da bo kar veselje.

Tudi s pujski smo se dobro založili, tako da pravih domačih klobas letos v resnici ne bo manjkalo, pa tudi krvavice ne, tako da se že naprej veselimo. Seveda ne pride vse to kar čez noč, treba je trdo delati skozi vse poletje, če hoče kdo kaj imeti.

Te dni enkrat sva se pogovarjala s sosedom Johnom kako in kaj. Razodel mi je, da je bil živinozdravnik pri njem in pogledal po onih prijaznih živalicah, katerim pravimo čebelice in ki nabirajo med, ki je prav koristno sredstvo za ljudsko zdravje. John mi je povedal, da je živinozdravnik vsako čebelico natančno preiskal (?) in da je našel vse pri najboljšem zdravju, torej bo John lahko brez skrbi prodajal sladki med, ki bo menda najboljši na svetu in to iz vzroka, ker se njegove čebelice pasejo po najlepših cvetlicah pri sosedu. No, kdor želi biti gotov, da ga dobi na jesen, je najbolje, da ga že sedaj naroči, da ne bo pozneje kake zamere.

Povedal sem, kako so sosedje natančni in res je tako. Oni dan sem opazoval, ko je sosed okopal koruzo. Vsak najmanjši plevel je izrinil iz zemlje. Povedal sem mu, naj nikar ne bo tako natančen, sicer bo še zemljo uničil in drugo leto ne bo prav nič rodila. Povedal sem mu, da pri nas nič ne izrivamo plevela, pa vendar zraste koruza tako visoko, da jo imamo eno dosti na rami nesti. Zakaj bi bil on torej tako natančen s plevelom.

Mnogo se piše v časopisju o

vladni pomoči podeželskim ljudem, na kar me je opomnilo že več ljudi, namreč, da je vlada na strani farmerjev. Toda meni se zdi, da je daleč proč od nas. Še do danes nisem srečal kakega farmerja, ki bi mi povedal, da je dobil kaj od vlade. Mogoče je, da kdo kaj dobi, toda nas najbrž ne smatrajo za farmerje, ker v največ slučajih še krave v hlevu ni in ne hleva pri hiši. Nadalje se piše, da poljedelci dobivajo sijajne cene za svoje pridelke. Ko bi ti vladni ljudje le vedeli kakšne cene so to! V mnogih slučajih se niti ne izplača peljati na trg. In pišejo, koliko milijonov dolarjev dobivajo farmerji. Prepričan sem, da moje korenje in moja solata gotovo ni šteta v tem.

Sicer pa v enem oziru moram pohvaliti današnjo vlado, da je v resnici nekaj naredila za nas tukaj. Očistili so kanale, v katere se odteka voda, katero delo je moral prej vsak farmer sam za sebe opravljati, kar je veliko in sitno delo.

Neki moj prijatelj-farmer mi je pravil, da se ne strinja z današnjo vlado in to pa iz vzroka, ker je Roosevelt zaprl banke. No, je že moral imeti kaj na banki, sicer se ne bi jezil. Povedal mi je, da če ima vlada toliko denarja za potrošiti, da bi lahko izplačala tudi vlagateljem zamrznjenih bank, ki so s tako težavo prihranili svoje cente in dolarje. Sicer se pa prav lepo sliši vse tako zabavljaje, toda potrpljenja je treba, dasi je tisti, ki mora čakati in imeti potrpljenje v resnici velik revež.

Menili smo se tudi, da letošnje poletje ne bo prav dolgo. Zima, ali pa deževno vreme je trajalo prav dolgo. Poletenski meseci so prav kratki, nimamo zadosti mesecev toplote. Sicer pa tu na deželi sonce sedaj prav dobro pripeka, ker smo 40 milj bližje jutranjemu soncu.

Ko sem oni dan prišel v našo slavno prestolico Madison, so se mi zdeli ljudje vse nekako veselega razpoloženja. Vprašal sem jih, kaj je novega, ker so videti tako veseli, in povedali so mi, da se je banka odvajala za 10 odstotkov in da je že večkrat tako napravila.

Zadnje čase se je vršila pri nas "vaška seja." Na dnevni red so prišle vsakovrstne zadeve. Pogovarjali smo se glede "Glas SDZ," ko je bilo na konvenciji predlagano in skoro soglasno sprejeto, da ostane še zanaprej glasilo SDZ "Ameriška Domovina," ki je bil vedno tako priljubljen list naše SDZ organizacije in ki je pravzaprav ustanovil našo organizacijo. Nikdar nismo vprašali uredništvo, če je pri volji nam glasilo pošiljati in priobčevati naše novice za tako ceno kot se jo sedaj plačuje. Kako bi mi plačevali več kakor sedaj, ko ne moremo pri nas po nobeni viži priti do večjega denarja, ko solata in zelenjava nima skoro nobene cene, kar sem že prej povedal. Nekdo, ki vozi zelenjavo v Cleveland, mi je povedal, da solate sploh ne bo vzeli, ker nima nobene cene, in potem že veste kakor naj bi nam naš urednik povišal cene za glasilo.

Nekoč sem nekje bral, da od samega čitanja se ne more živeti, da je treba tudi kaj zaslužiti. Je vse res tako, toda mi tukaj se lahko na glavo postavimo, pa ne bo cent iz žepa padel, ker ga sploh v žepu nimamo. Pa smo sklenili na naši "vaški seji," da se sleherni naroči na naše glasilo, na "Ameriško Domovino," in pazno zasleduje novice in druge zanimivosti, ki so poročane od časa do časa.

Ne manjka se pri nas tudi raznega mrčesja, saj človek komaj da bi stal zraven z močnim pihalnikom in odganjal in škropil nadležno mrčesje.

Da pa ne bom govoril o samem mrčesju moram povedati, da imamo za Genevo in Madison jako spretnega in vpludnega zastopnika za Ameriško Domovino, v osebi našega prijatelja gospoda Gramca, ki pobira naročnino in ki je eden prvih naseljenecv v teh krajih. Vse kar se tiče naše Ameriške Domovine, obrnite se kar na njegovo hišo, ki vam bo z veseljem in točnostjo postregel.

Torej tako! In da nadaljujem s svojim pripovedovanjem. Pred nekaj dnevi sem v našem časopisu bral, da je neki profesor prerokoval, da bo čez 50 milijonov let toliko mrčesja na tem svetu, da bomo mi pregnani iz tega božjega sveta. Tudi jaz bi lahko tako prerokoval, četudi nisem noben profesor. Če bi dotični profesor prišel na deželo, bi vse drugače prerokoval in da se bo to zgodilo mnogo prej kot pa on prerokuje.

Oni dan sem pripeljal košaro z jajci v Cleveland in ko me je moj voznik William z njegovo lepo karo pripeljal na 172. cesto, kamor sicer ne bi mogel dospeti, ker nimam vozila, sem izstopil na omenjeni cesti. Prva hiša na levi je Mr. Kunčičeva, na levi roki od vogala, da še enkrat povem. Mr. Kunčič ima lepo urejeno gostilno na 156. cesti. Je pri naših ljudeh jako priljubljen in tudi njegovi ljudje so jako prijazni. Navadno se tam ustavim, da prodam kaj jajec. Mr. Kunčič ima tako nazarensko lepo domačijo in vse najlepše urejeno okolišče, vrt zlatih vrtnic in lepo zeleno travo.

(Konec prihodnjič)

Odšel je pred nami!

Kdor ga je poznal, vsak tisti je sklonil glavo če ne v molitvi pa gotovo z bolestjo v srcu ko je tako nepričakovano prišla vest, da gospod Louis Pirc sniva v večnem spanju.

Kolikim se je moralo nekaj skriti v duši, ko so to čuli. In posebno tistim, ki vse rajši z besedami žalijo človeka kot pa da bi rekli kaj resničnega in lepega. Ampak gospod Pirc ni občutil pikrih opazk v življenju, ker njemu je Bog podaril nekaj posebno značilnega in to je tako plemenito srce in kremeniti značaj, da ga sploh take opazke niso zadele. Kolikokrat smo tisti, ki smo njegovo delovanje visoko cenili, gledali na nevhvaležnost sveta. Kako nezasluženo je bil mnogokrat premetet zlobnim jezikom. Pa vse to ga ni sploh dotaknilo v njegovem značaju. Vselej je imel prijateljsko besedo, prijazen nasmev in bil pripravljen ne samo moralno pač pa tudi gmotno pomagati k dobrim stvarim. Koliko milodarov so prejemale naše ustanove, naša društva, naši potrebni ljudje za katere vedo, oziroma dali mu priznanje samo nekateri.

Slavospevi sedaj, ko so ušesa gluha in oči zaprte, ko bo truplo trohnelo v gomili ne bo njemu prav nič pomagalo. Eno bi želela in Bog me vsaj deloma usliši: da bi njegova smrt bila za zgled tistim, ki vidijo svet v temni luči in ki tako radi obsojajo svojega bližnjega. Dal Bog, da bi z njegovo smrtjo se vsaj nekoliko višje vzdignila megla, ki nam tolikokrat ovira medsebojno ljubezen in sporazum. Poglejmo vsaj povrhu zasluge katere je ustvaril in doprinesel našemu slovenskemu narodu v tej širni, tuji deželi pokojni gospod Pirc! Če hočemo biti pravični sebi in Bogu potem moramo priznati, da kar so bili veliki patrioti za Ameriko tolikega pomena je bilo delovanje gospoda Pirca za naš narod. Bodi mu Bog plačnik!

Gospod Pirc v življenju ste bili veliki in delo, katerega ste Vi tako nesebično izvrševali le-to za letom, dan za dnem, bo gotovo pokazalo že tej generaciji koristne posledice. Doba Vašega življenja po letih je bila kratka ampak Vaše življenje se ne bo štel po letih pač po Vašem dolgoletnem delovanju. Po delu za narod ste torej bili dolgoletnik. In kakor vsaka dobra dela tako bodo tudi Vaša ostala v svežem spominu dokler sleherni izmed nas ne leže k večnemu počitku. Nam, ki smo Vas spoštovali bodisi v sončnem vremenu ali nevihti bo spomin na Vas vedno najlepši. Vaš duh bo kakor živa senca, ki nas bo bodrila k nadaljnjem delovanju, ker smo uverjeni, da to bi bila Vaša zadnja želja, če bi bili pričujoči pri zadnjem izdihu Vašega srca, ki je bilo tako polno ljubezni do Vašega bližnjega. Spomenik, ki ste se Vi postavili z Vašimi deli v življenju je viši kot vsi, ki krasijo gomile velikih mož ter lepši kot marmornati, ali katerekoli kovine, ki jo svet pozna in bolj bleščeč kot vsi biseri ali dragulji. Želja Boga je bila presaditi zvezdo iz sveta tam gori v višave, da bo odsev iste doprinesel vsaj žarek več ljubezni med tiste, ki čakamo kedaj pride čas za nas. . . . Te besede izrekam v imenu vseh, ki smo Vas ljubili in spoštovali!

Albina Novak.

Prisrčna hvala

Velik piknik Progressivne trgovske zveze je kljub nagajivemu vremenu v moralnem oziru najlepše uspel. Dolžnost me veže, da se v imenu organizacije najprisrčneje zahvalim obilnim posetnikom, ki so se našemu vabilu odzvali, trgovcem članom, ki so marljivo stregli gostom in ženskemu odseku Progressivne trgovske zveze za okusno pripravljena jedila, postrežbo v kuhinji in pod šotorom ter prodajalkam pivskih listkov.

Iskrena hvala Ameriški Domovini za poklonjeno reklamo med dnevnimi vestmi, kakor tudi za prostor oglaševanja naše prireditve.

Hvala lepa pevskemu zboru Slovan za prijetne in domače pesmi, ki so jih poklonili našim odjemalcem pri tej vrtni veselici. Hvala vodstvu Jugoslovanskega društvenega doma na Rechar Avenue, za vpludno in najboljšo postrežbo.

Prisrčna hvala vsem, ki so pripomogli do lepega dneva v prosti naravi, ki se je završil v naj-

boljšemu razpoloženju in obnovi med trgovci in odjemalci, da si bomo tudi v naprej stali eden drugemu ob strani in v prvi vrsti upoštevali geslo — "Svoji k svojim."

Jos. Perušek, preds.
Progressivne trgovske zveze.

Zahvala
Društvo sv. Vida, št. 25,
Cleveland, O.

Veseli me poročati, da naš letni piknik ali vrtna veselica je prav povoljno izpadla in si štejem v dolžnost, da se tem potom v imenu celega odbora lepo zahvalim vsem, ki so kaj pripomogli k temu.

Najbolj smo hvaležni vam, žene in dekleta, ki ste se res zelo trudile in pripravile okusna jedila ter nam tako pridno skrbele za kuhinjo in točno postregle pri prodaji sladoleda, pri prodaji pivskih tiketov, v plesni dvorani, namreč pomagale ste nam povsod, kjer smo vas potrebovali. Vedno so nam te marljive žene zelo naklonjene in vsako leto se z veseljem odzovejo ter nam pomagajo za vsak slučaj, zato se vam želim na tem mestu v imenu celega odbora še enkrat najprisrčneje zahvaliti.

Nikakor pa ne smemo pozabiti naših mož in fantov, ki so tudi ob vsaki priliki pripravljeni pomagati in so tudi sedaj žrtvovali svoj čas in tako pripomogli do uspeha.

K sklepu se pa želim prav lepo zahvaliti še vsem udeležencem, najsi bo članom našega društva kakor tudi sosednih društev naše Jednote in vsem drugim posetnikom. Torej še enkrat lepa hvala vsem!

Jubilejna kampanja naše K. S. K. Jednote je še vedno v teku in tudi tukaj bi radi nekaj delavcev, da bi šli pridno na delo in pridobili nekaj novih članov za odrasli ali mladinski oddelek za naše društvo in Jednoto ker pripoznati morate, da ena oseba ali dve ne zmorejo vse, ako bi se pa vsak član zavzel in se malo potrudil, potem bi imelo naše društvo lahko velik uspeh v tej kampanji. Gotovo imate prijatelja ali sorodnika, ki še ni naš član; vprašajte in nagovorite ga za pristop, s tem bo društvo in Jednota napredovala, vi boste pa deležni lepe nagrade.

Ponovno prosim, delujmo vsi skupaj po naših najboljših močeh za večje in močnejše društvo in Jednoto.

Z bratskim pozdravom,
Anthony J. Fortuna, tajnik.

Naši izletniki na parniku Normandie, ki so odšli na obisk v staro domovino. Spremlja jih g. August Kollander. S parnika pošiljajo lepe pozdrave vsem svojem in znancom v Clevelandu in drugod.

WINNETOU

Po nemškem pisarstvu K. Maya

"Predragi, le kar nič se rajši ne trudite! Zaman bi bila vaše muja! Tak greenhorn, kakor ste vi, pa da bi bil kedaj Sam Hawkens podoben! Čisto popolnoma nemogoče! Prav tako bi lahko žabo naučili za opernega pevca in zato bom."

Smeje se, pa vendar nekoliko krepko mu je segel v besedo Dick Stone.

"Stop! Molči vendar, stari širokouste! Kdo pa bo obstal poleg tebe! Saj ja vse zasučel, vse obrneš narobe in siliš z desno rokavico na levo roko! Da sem jaz Old Shatterhand, bi tistega tvojega greenhorna ne prenašal več tako mirno!"

"Zakaj bi ga pa ne prenašal? Kaj more za to, da je greenhorn? Saj je greenhorn!"

"Neumnost! Življenje nam je rešil! Izmed sto izkušenih westmanov — niti tebe in naju dva ne izvezem — ga ni enega, ki bi mu uspelo, kar je on včeraj izvršil. Mesto da bi mi bili nje-mu za varih, je on naš varih. Zpomni si to! Da ni njega, bi sedeli takole mirno in prijetno tule v pueblu in ti bi ne tičal več v svoji stari koži pod tisto tvojo potvorjeno lasuljo!"

"Kaj—? Potvorjena lasulja? Ne reci tega še enkrat! Čist pristna, prava lasulja je! Če ne verjameš, pa jo pogledaj!"

Snel si jo je in jo pomolil Stonetu.

"Proč, proč s tem grdim kožu-hom!" se je ta smejal.

"Sram te bodi, stari Dick, da imenuješ mojo dobro lasuljo star kožuhi! Tega bi ne bil pričakoval od človeka, ki je moj prijatelj!"

Vobče vsi skupaj ne znate ceniti starega Sama! Kaznoval vas bom s preziranjem pa bom šel in poiskal svojo Mary. Moram le vedeti, ali se njej tudi tako dobro godi ko meni."

Prezirljivo je zakrillil z rokami in odstopal. Smejali smo se za njim. Kdo bi mu bil tudi zameril njegove burkaste besede!

Tretji dan so se vrnilo ogledniki, ki jih je Inču čuna poslal za Kiowami. Poročali so, da so Kiowe naravnost odpotovali domov. Ni se nam jih torej bilo treba bati.

IV.

Kaj je Nšo ču povedala Po razburjenih in nemirnih dnevih je končno prišel čas miru in počitka.

Sam, Dick in Will so res počivali v pravem pomenu besede. Dali so si imenitno streči in gostoljubnost Apačev jim je očividno zelo ugajala, pa jim tudi zelo dobro dela. Delali pa niso nič. Le Sam je bil "zaposlen." Dnevno je namreč jezdit svojo Mary na sprehod, da se nauči, je pravil, "ceniti njegove jahaške finese." In tak je bil njegov edini posel v tistih dneh.

Jaz pa nisem lenaril. Winnetou me je vzel v "visoko šolo indijanskih spretnosti in izurjenosti." Po cele ure sva izostajala z doma in jezdarila po goščavah in prerijah in vaditi sem se moral v vseh ročnostih, ki jih zahteva boj in lov na divjem zapadu. Plazila sva se po gozdovih in Winetou me je poučeval v veliki umetnosti zalezovanja. Ločila sva se in dal mi je nalogo, naj ga poiščem. Najskrbneje je zabilal vsako sled za seboj, jaz pa sem se na vso moč trudil, da bi ga vkljub temu našel. In kolikokrat je tičal v bližnjem grmu ali pa stal v Rio Pecosu skrit za grmovjem in me opazoval! Opozarjal me je na pogreške in mi pokazal, kako naj naredim, da bo prav.

Lahko si mislite, da je bil pouk temeljit, dober in vesten. Saj me je poučeval Winnetou, mojster v vseh spretnostih in ročnostih, ki jih zapad zahteva od lovca, stezosledca in bojvnika. Z veseljem me je poučeval in s prav

tolikim veseljem sem se učil. Saj sem svojega učitelja občudoval in ljubil. Napredoval sem, pa nikdar me ni pohvalil, prav kakor me tudi nikdar ni karal. Mojster je bil v "indijanski šoli," pa tudi mojster v poučevanju.

Kolikokrat sem prišel utrujen in zbit domov! Pa niti tedaj nisem smel misliti na počitek. Rad bi se bil naučil jezika Apačev.

Dva učitelja sem imel in eno učiteljico. Nšo ču me je poučevala v narečju Mescalero Apačev, Inču čuna v narečju Llanerov in Winnetou v narečju Navajov.

Vsa ta narečja so veje jezikovnega debla napaškega, sorodna so si, njihov besedni zaklad ni velik, naglo sem napredoval.

Kadar z Winnetouom nisva šla daleč od doma, naju je včasih spremljala tudi Nšo ču. Zelo jo je veselilo, če sem dobro rešil svojo nalogo.

Nekoč, v gozdu je bilo, nedaleč od puebla, mi je Winnetou naročil, naj stopim po gozdu in naj se šele čez četrte ure vrnem. Ne bom ju več našel, je pravil, poiškat i da moram njegovo sestro, ki da se mi bo zelo dobro skrila.

Šel sem v stran in se vrnil čez četrte ure, kakor mi je bilo naročeno. Ni ju bilo več. Koj sem začel z zasledovanjem.

Njuna sled je bila izpočetka čisto razločna. Kar na mah pa je zmanjkalo Nšo činih sledov. Vedel sem sicer, da je njen korak zelo lahek, toda tla so bila mehka, nagosto pokrita z gostim in občutljivim mahom. Najsi je stopala še tako lahko in rahlo, vsaj neznanost sled bi bil moral najti.

Iskal sem, pa nič nisem našel, niti ene same potlačene ali pohojene bilke ne. Le Winnetouova sled je bila zelo jasna in razločna. Pa tista me topot ni prav nič brigala, njegovo sestro sem moral najti, tako se je naloga glasila. Najbrž je tičal Winnetou kje v grmovju in me opazoval.

Iskal sem v krogu in spet iskal in iznova iskal. Nič! Čudno!

Vdal sem se premišljevanju. Nšo ču je bila pri njem, ko sem ju zapustil. Sedaj je ni bilo več, kakor je kazala sled, torej je morala nekam oditi. In sled se je morala poznati za njo, morala se je! Kajti takega gostega, mehkega mahu se tudi lahka dekliska noga ne more dotakniti, pa da ne bi vtisnila sledi. Saj po zraku ni odšla.

Po zraku?

Hm— Kaj pa, če je res po zraku odšla? Kaj, če se vobče ni dotaknila mahu z nogami?

Še enkrat sem preiskal Winnetouovo sled.

Globoko je bila vtisnjena v mehki mah, vtiski so bili globlji ko tam, koder smo hodili skupaj. To sem koj opazil. Zakaj so bili vtiski globlji? Ker je bil Winnetou težji. In zakaj je bil težji? Vsekakor zato, ker je nosil breme. In katero breme? Sestrinih sledov ni bilo videti. Ali je vzel sestro v naročje in jo nesel?

Ako je bilo res, kar sem domneval, potem moja naloga ni bila težka. Če sem našel Winnetoua, sem našel tudi njegovo sestro, oboja sta čepela kje na koncu sledi.

Pa — ali je res vzel sestro v naročje?

Če jo je res nesel po gozdu, sem moral najti tudi njeno sled. Seveda ne na tleh, ampak višje, v vejevju in grmovju.

Ako je Winnetou sam stopal po gozdu, je imel roke proste in je lahko upogibal veje in jih odgrinjal in si kakorkoli pomagal, da v grmovju ni puščal sledov za seboj. Ako pa je nesel sestro, rok ni imel prostih in vsaj na grmovju se je moralo poznati, da jo je nosil. Če drugje ne, vsaj tu pa tam sem moral najti kak utrgan, osmukan list, kako opraskano ali celo ulomljeno vejo.

Čista voda

Bilo je tisti čas, ko sta Gospod in sveti Peter potovala še po naši zemlji.

Nekega sobotnega večera pridetala zelo utrujena v kraj, kjer je bila cerkevna slovesnost, in kjer nista poznala niti ene človeške duše in sta morala iti v krčno izprositi si prenočišče. Krčmar ju je sprejel prijazno in obljubil obdržati čez noč, če se bosta zadovoljila ležati kar na klopi v krčmi. Tu sicer nista mogla pričakovati pravega miru, toda Gospod in sveti Peter sta se vseeno zahvalila in zagotavljala, da si ne želita nič boljšega.

Ulegla sta se in takoj zaspala, toda ponoči sta bila radi hudega ropota prebujena.

Prišli so štirje napol pijani fantje in napravili v krčmi tak hrušč, da so se prebudili vsi ljudje v hiši. Nato so posedeli tam še več ur, kvartali, pili in kleli. Naš Gospod in sveti Peter vso noč nista mogla zatisniti očesa. Lahko si mislimo, da sta si te kalivce miru dobro zapomnila in la bi jih gotovo prepoznala, če bi se zopet srečali kje.

Uboga popotnica sta vstala zarana, se zahvalila krčmarju in odšla. Toda nista prišla še daleč, ko ju srečajo na poti v cerkev ljudje. Istočasno sta slišala zvoniti k službi božji in sklenila tudi sama iti v cerkev.

Ko sta vstopila, sta našla prikladni sedež in pela z veliko pobožnostjo pristopni psalm. Komaj pa je duhovnik stopil pred oltar, že se sveti Peter dvigne in odide iz cerkve, zaloputne z vrati pri klopi, da je tako zabobnelo in zatopotalo, tako močno, kakor bi hotel opozoriti župnika in vse farane, da ne misli ostati v tej cerkvi. Odšel je torej ven in se usedel na pokopališni zid, vendar ne tako daleč, da ne bi poleg petja slišal lahko tudi še pridige.

Naš Gospod pa je obsedel v klopi in je, prišel iz cerkve šele tedaj, ko je bilo konec službe božje. Takoj je zagledal svetega Petra, ki je sedel tamkaj na zidu in hudo užaljen pogledoval naokrog.

"Ti nisi hotel poslušati pridige, sveti Peter," je rekel prav prijazno Gospod.

Sveti Peter ni izrekel niti besedice.

Naš Gospod je vprašal svetega Petra še enkrat, čemu ni ostal in poslušal lepe pridige. "Takega župnika ni moči vsak dan poslušati," je dejal Gospod.

"To je pač odvisno od tega, kakšne zahteve kdo ima," odvrne sveti Peter in strmi naravnost pred seboj. Naš Gospod je opazil, da se ni zmenil za njegove besede, kajti še vedno je sedel in si poživigaval.

"Če hočeš, lahko koga od vernikov vprašaš, ali ni bila dobra pridiga," je dejal Gospod.

Toda svetega Petra je minilo potrpljenje. Skočil je raz zid in strogo pogledal Gospoda.

"Da se ne pretvarjaš!" je rekel. "Ti si bržkone prav tako dobro ko jaz videl, kdo je bil ta župnik."

"Res, tega tudi nikdar tajil nisem," je odvrnil Gospod.

"Vendar sem si mislil," je dejal sveti Peter. "Ti si videl, da je bil eden izmed tistih, ki so ponoči sedeli in popivali v krčmi. Ti si ga videl, ti ko jaz, s kartami v roki in s čašo pred usti, in nisi gotov, če je že prespal svojo megljenost. In ti moreš ure in ure sedeti in ga poslušati pridigovati. Toda jaz pri takem nočem biti zraven."

In sveti Peter se obrne in gre svojo pot. Naš Gospod ni odvrnil ničesar, marveč mu je sledil povsem mirno.

Tako sta hodila dolgo časa po prašnih cestah in sonce je žgalo, kakor pač more žgati, ko se v nedeljo opoldne ljudje vračajo iz cerkve domov.

Sveti Peter je postal žejen in je dobil strahovito poželenje po vsaj kapljici vode. Dobro je vedel, da lahko samo Gospoda vpraša za svet, potem bi ga že pripe-

ljal h kakemu studentu. Toda prav sedaj se mu noče zahvaliti za kako uslugo.

Hodila sta in hodila, sonce pa je žgalo in žgalo. Končno je obrnil sveti Peter glavo in videl, da Gospod povsem pohlevno in skrušeno stopa za njim.

"Zdaj se kesa," je mislil sveti Peter, "vesel bo, če ga bom le ogovoril."

In tako je obstal in se obrnil h Gospodu:

"Če bi mogel nama vsaj požirek vode preskrbeti," je dejal. Komaj je izrekel te besede, že krene Gospod s ceste in odide v bližnji gozd. Kmalu zatem je pomignil svetemu Petru in mu pokazal studenec, ki je izpod skaline curljal na zemljo.

Sveti Peter se je vrgel na tla, izobilil roke v čašo in pil.

"Je dobra voda?" je vprašal Gospod.

"Da, mislim, da je dobra," je odvrnil sveti Peter.

Nato je Gospod dregnil s popotno palico v studenec. Voda se je delila in sveti Peter je videl, da je sveži, čisti tok uhajal iz strohljive mrtvaške lobanje, ki je ležala na dnu. Toda pil je kar naprej.

"Ne vidiš li mrtvaške lobanje?" je dejal Gospod. "Se ti ne zdi ostudno?"

"Kaj zato, saj je voda vendar le sveža in čista?" je odgovoril sveti Peter.

"Ali ne vidiš, da je mrtvaška lobanja od črvov razjedena in prevlečena z zelenim blatom?"

"Meni bi, da tisti, ki je tako dolgo s torbo in palico potoval ko jaz, se bo gotovo koj spoznal na dobro vodo," je rekel sveti Peter.

"Pusti tisto spako, naj se reži kakor more! Voda je vendar čista in dobra."

In pil je dalje, dokler si ni pogasnil žeje.

"Oh, sveti Peter, sveti Peter," pravi Gospod. "Da je voda lahko čista, čeprav teče iz mrtvaške lobanje, to pojmuješ, ne razumeš pa, da je beseda Gospodova tako sveta in neranjiva, da obdrži svojo krasoto, četudi pride iz ust grešnikovih!"

(Selma Lagerlof — poslov. Jenko Metod.)

Etijopci se trdovratno upirajo Lahom

Rim, Italija. — Attilio Teruzzi, podtajnik Italijanske Afrike, je povedal fašističnemu senatu v Rimu, da rebeli v Etijopiji še vedno napadajo laške posadke in se upirajo laški vladi. Nasprotno so se pa domačini v Libiji voljno podali Italijanom ter da so hvaležni laški vladi za protektorat. Italija je podarila novejšee čase vsem libijskim domačinom laško državljanstvo in dovoljenje, da smejo služiti v laški armadi, kjer lahko dosežejo čin stotnika, več pa ne.

Teruzzi je pa moral tudi priznati, da ekonomičen položaj v Etijopiji ni preveč rožnat, čemer je vzrok to, ker so stroški transportacije iz Italije tako ogromni.

8.000.000 NA RAZSTAVI

Kot naznanja Grover A. Whalen, predsednik newyorške razstave, je to razstavo obiskalo prvih šest tednov nad osem milijonov ljudi. Razstava je bila odprta 30. aprila. Izračunali so, da zapravi vsak obiskovalec na razstavi povprečno \$1.17.

MALI OGLASI

Važno naznanilo

Članicam društva St. Clair Grove št. 98 WC se naznanja, da se je premestila mesečna seja, ki bi se morala vršiti prvi torek v mesecu, na ponedeljek 10. julija, ker je bil v torek 4. julija praznik.

Obenem vam tudi naznanjam, da če imate kak opravke v društvenih zadevah do 8. julija, da se obrnete na predsednico Ano Tomšič, 1193 E. 61st St., ker je tajnica odsotna iz mesta. Vidimo se pa na seji 10. julija.

Josie Zakrajšek, tajnica.

RAZPRODAJA IN PIKNIK slovenske Zadrugę

OD SREDE 5. DO, SOBOTE 8. JULIJA

V NEDELJO 9. JULIJA

PIKNIK NA MOČILNIKARJEVI FARMI

OCCIDENT MOKA, 24½ ft....	\$1.09	ZADRUŽNI JELATINE, 3 za ..	13¢
OCCIDENT MOKA, 49 ft.....	2.17	ZADRUŽNI CHICKEN NOODLE SOUP, 3 kante za	25¢
CERESOTA MOKA, 24½ ft....	89¢	ZADRUŽNI WAX PAPER, 125 čev.	18¢
CERESOTA MOKA, 49 ft.....	1.75	ZADRUŽNI CORNFLAKES, 2 velika zavoja	17¢
HEAD RICE, 3 ft. za	17¢	ZADRUŽNI WHEATFLAKES, 3 zavoji za	25¢
ARCADIAN CATSUP, 14 oz. 2 za	21¢	ZADRUŽNI CHIPS, zavoje	18¢
KIDNEY BEANS, No. 2 kante, 3 za	23¢	MACARONI in SPAGHETTI, Pure Semolina, 3 funte za	25¢
FRUIT COCKTAIL, No. 2½ kante	21¢	ORANGE PEKOE TEA in Glass, 3 za	25¢
PEACHES, No. 2½ kante, 2 za .	31¢	BLUE TIP MATCHES, carton..	21¢
SILVER BAR PEAS, 2 kante za	23¢	TOILET PAPER, 1000 sheets, 6 za	25¢
FRIŠNE KLOBASE, funt samo.	19¢	DUTCH CLEANSER, 4 za	29¢
KAR-A-VAN COFFEE, funt ...	27¢		
SALAD OIL No. 77 Best, galona	89¢		
ZADRUŽNA KAVA, 2 funta ...	39¢		

V nedeljo 9. julija ste VSI vabljeni na piknik Slovenske Zadrugę

NA MOČILNIKARJEVI FARMI

DOMAČA ZABAVA, PLES, KOŠTRUNI IN RAZDELITEV 30 DARIL NAJSREČNEJŠIM POSETNIKOM!

Tekom štiridnevne razprodaje proste srečke v trgovinah, na pikniku pa z nakupom listkov, saj veste kakšne! Za vožnjo je preskrbljeno PROSTO: Truck bo peljal izpred vseh treh trgovin ob 1., 2. in tretji uri popoldne.

Vabljeni ste najuljudnejše vsi: od blizu in daleč, od St. Clairja do Euclida, od Newburgha do onih živečih na zapadni strani mesta.

POSTREŽBA bo v rokah naših gospodinj, ki bodo zraven vsega drugega poskrbele za 5-centne sandwiche in koštrunove samo za 10 centov.

V SLUČAJU DEŽJA SE VRŠI V SLOVENSKEM DOMU NA HOLMES AVENUE. OKTOBRSKA PRIREDITEV BO V SOBOTO 28. OKTOBRA V SLOVENSKEM DRUŠTVENEM DOMU NA RECHER AVE. V EUCLIDU

Slovenska Zadrugna Zveza

667 East 152d Street

16201 Waterloo Road

712-14 East 200th Street

DA, DOVAŽAMO TUDI NA DOM!

IGRALA BO JANKOVICHEVA GODBA

V SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠE LJUBLJENE IN NEPOZABNE SOPROGE IN MATERE

Mary Macarol

ki je preminila 5. julija 1938

Leto dni počivaš v grobu, v kraju večnega miru, prosil, da vsi skupaj snidemo se pri Bogu.

Zalujoči ostali:

Joseph, soprog

Alma, hči

brat Anton Fabjan in družina

Cleveland, O., 5. julija 1939.

Naše iskreno sožalje!

Podpisani direktorij izraža tem potom globoko sožalje nad izgubo našega narodnega voditelja

LOUIS J. PIRCA

ki je kot urednik Ameriške Domovine toliko storil za slovenske ustanove v tej naši novi domovini, s peresom in dejansko. Globoko nas je zadela njegova nenadna smrt. Naše globoko sožalje prizadetim sorodnikom.

DIREKTORIJ

Slovenskega narodnega doma na 80. cesti, Cleveland, Ohio.

Stanovanje

se odda v najem. Jako čedno in vse prenovljeno. Odda se odraslim, poštenim ljudem. Vprašajte na 6719 Bonna Ave. (154)

Odda se v najem

ena ali dve sobi. V sobah je tudi čedno pohištvo. Vprašajte na 444 E. 160th St. (154)

Oglasi v "Ameriški Domovini" imajo vedno dober vspeh.

